

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/2039

od 13. studenoga 2015.

o istovrijednosti regulatornog okvira Južnoafričke Republike i zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju u pogledu središnjih drugih ugovornih strana

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (⁽¹⁾), a posebno članak 25. stavak 6.,

budući da:

- (1) Postupkom priznavanja središnje druge ugovorne strane (*central counterparty*, „CCP“) s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, koji je utvrđen člankom 25. Uredbe (EU) br. 648/2012, želi se CCP-ovima koji imaju poslovni nastan i odobrenje u trećoj zemlji čiji su regulatorni standardi istovrijedni onima utvrđenima tom Uredbom omogućiti pružanje usluga poravnjanja članovima sustava poravnjanja ili mjestima trgovanja s poslovnim nastanom u Uniji. Taj postupak priznavanja i odluka o istovrijednosti koja iz njega proizlazi pridonose tako postizanju glavnog cilja Uredbe (EU) br. 648/2012, odnosno smanjenju sistemskog rizika uključivanjem sigurnih i stabilnih CCP-ova u poravnanje ugovora o OTC izvedenicama („OTC izvedenice“), uključujući CCP-ove koji imaju poslovni nastan i odobrenje u trećoj zemlji.
- (2) Da bi se pravni sustav treće zemlje u pogledu CCP-ova smatrao istovrijednim pravnom sustavu Unije, ishod primjenjivog pravnog i nadzornog sustava trebao bi u smislu postizanja regulatornih ciljeva u velikoj mjeri biti istovrijedan zahtjevima Unije. Stoga je svrha procjene istovrijednosti provjeriti osigurava li se pravnim i nadzornim sustavom Južnoafričke Republike da CCP-ovi koji ondje imaju poslovni nastan i odobrenje ne izlažu članove sustava poravnjanja s poslovnim nastanom u Uniji ni mesta trgovanja s poslovnim nastanom u Uniji višoj razini rizika nego što bi ih izložili CCP-ovi koji imaju odobrenje u Uniji i da posljedično razinu sistemskog rizika u Uniji ne čine neprihvatljivom.
- (3) Ova se Odluka temelji na ocjeni pravnog i nadzornog sustava primjenjivog u Južnoafričkoj Republici te njegovoj primjerenoosti za ublažavanje rizika kojima mogu biti izloženi članovi sustava poravnjanja i mesta trgovanja s poslovnim nastanom u Uniji, na način koji se smatra istovrijednim ishodu zahtjeva utvrđenih Uredbom (EU) br. 648/2012. Pritom bi stoga u obzir osobito trebalo uzeti znatno niže rizike koji su svojstveni poslovima poravnjanja koji se obavljaju na finansijskim tržištima koja su manja od finansijskog tržišta Unije.
- (4) U skladu s člankom 25. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 648/2012 moraju biti ispunjena tri uvjeta kako bi se utvrdilo jesu li pravni i nadzorni sustavi treće zemlje u pogledu CCP-ova istovrijedni onima koji su utvrđeni tom Uredbom.
- (5) Prema prvom uvjetu CCP-ovi koji imaju odobrenje u trećoj zemlji moraju ispunjavati pravno obvezujuće zahtjeve koji su istovrijedni zahtjevima utvrđenima u glavi IV. Uredbe (EU) br. 648/2012.
- (6) Pravno obvezujući zahtjevi Južnoafričke Republike koji se odnose na CCP-ove koji ondje imaju odobrenje sastoje se od Zakona o finansijskim tržištima, Zakona br. 19. iz 2012. („FMA“). Tajništvo za usluge povezane s vrijednosnim papirima („Tajništvo“) sveobuhvatno je ovlašteno da nadzire, prati i istražuje klirinške kuće koje imaju odobrenje za poslovanje u Južnoafričkoj Republici („licencirane klirinške kuće“).
- (7) U Zakonu o finansijskim tržištima utvrđuju se dužnosti i zahtjevi koje klirinške kuće moraju ispunjivati. Na temelju Zakona o finansijskim tržištima odobrenje za poslovanje u svojstvu licencirane klirinške kuće podnositelju zahtjeva dodjeljuje Tajništvo, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva ispunjuje te zahtjeve i pridonosi ostvarenju ciljeva utvrđenih u Zakonu o finansijskim tržištima, među ostalim i smanjenju sistemskog rizika i osiguravanju poštenosti, učinkovitosti i transparentnosti finansijskih tržišta Južnoafričke Republike. Kako bi osiguralo da ti zahtjevi budu ispunjeni, Tajništvo pri izdavanju odobrenja može odrediti uvjete koje smatra primjenjivima. Licencirane klirinške kuće moraju poslovati na pošten i transparentan način s dužnim poštovanjem prava članova sustava poravnjanja i njihovih klijenata. Osim toga, u skladu sa Zakonom o finansijskim tržištima

⁽¹⁾ SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

licencirane klirinške kuće moraju poštovati međunarodne nadzorne standarde, uključujući načela za infrastrukture finansijskih tržišta (PFMI) koja su u travnju 2012. objavili Odbor za platni sustav i sustav namire (CPSS) (⁽¹⁾) i Međunarodna organizacija nadzornih tijela za vrijednosne papire (IOSCO).

- (8) Na temelju Zakona o finansijskim tržištima ministar financija može donositi propise u pogledu svih pitanja koje je potrebno ili dopušteno propisati Zakonom o finansijskim tržištima ili u pogledu nekog drugog pitanja neophodnog za bolje upravljanje Zakonom o finansijskim tržištima ili za njegovu bolju provedbu. Osim toga, Tajništvo je temeljem Zakona o finansijskim tržištima ovlašteno donositi smjernice o primjeni i tumačenju Zakona o finansijskim tržištima te poduzimati sve mјere koje smatra neophodnima za ispravno izvršavanje svojih funkcija ili dužnosti ili za provedbu Zakona o finansijskim tržištima.
- (9) Pri ocjeni istovrijednosti pravnih i nadzornih sustava koji se primjenjuju na licencirane klirinške kuće u obzir treba uzeti mjeru u kojoj se rizik kojem su izloženi članovi sustava poravnanja i mјesta trgovanja s poslovним nastanom u Uniji smanjuje zbog njihova sudjelovanja u licenciranim klirinškim kućama. Rezultat u pogledu smanjenja rizika ovisi o razini rizika svojstvenoj poslovima poravnanja koje obavlja predmetni CCP, što zatim ovisi o veličini finansijskog tržišta na kojem posluje te o primjerenosti pravnih i nadzornih sustava koji se primjenjuju na CCP-ove radi smanjenja razine rizika. Kako bi se postigao isti rezultat u pogledu smanjenja rizika, stroži su zahtjevi za smanjenje rizika potrebiti za CCP-ove koji posluju na većim finansijskim tržištima kojima je svojstvena veća razina rizika nego u slučaju CCP-ova koji posluju na manjim finansijskim tržištima kojima je svojstvena manja razina rizika.
- (10) Finansijsko tržište na kojem licencirane klirinške kuće pružaju svoje usluge poravnanja znatno je manje od onih na kojima svoje usluge pružaju CCP-ovi s poslovnim nastanom u Uniji. Tijekom zadnje tri godine ukupna je vrijednost transakcija izvedenicama poravnanih u Južnoafričkoj Republici činila manje od 1 % ukupne vrijednosti transakcija izvedenicama poravnanih u Uniji. Stoga se članovi sustava poravnanja i mјesta trgovanja s poslovним nastanom u Uniji sudjelovanjem u licenciranim klirinškim kućama izlažu znatno nižim rizicima nego što bi se izložili sudjelovanjem u CCP-ovima koji imaju odobrenje u Uniji.
- (11) Pravni i nadzorni sustavi koji se primjenjuju na licencirane klirinške kuće mogu se stoga smatrati istovrijednima ako su primjereni za smanjivanje te niže razine rizika. Primarnim se pravilima, koja se primjenjuju na licencirane klirinške kuće i u kojima se zahtjeva poštovanje načela za infrastrukture finansijskih tržišta, umanjuju niže razine rizika koje postaje u Južnoafričkoj Republici i postiže se rezultat u pogledu smanjenja rizika koji je istovrijedan rezultatu koji se nastoji postići Uredbom (EU) br. 648/2012.
- (12) Komisija stoga zaključuje da se pravnim i nadzornim sustavom Južnoafričke Republike osigurava da licencirane klirinške kuće koje ondje imaju odobrenje poštuju pravno obvezujuće zahtjeve koji su istovrijedni zahtjevima utvrđenima u glavi IV. Uredbe (EU) br. 648/2012.
- (13) U skladu s drugim uvjetom iz članka 25. stavka 6. Uredbe (EU) br. 648/2012 pravnim i nadzornim sustavom Južnoafričke Republike mora se u pogledu CCP-ova koji ondje imaju odobrenje omogućiti učinkovit nadzor i izvršenje na kontinuiranoj osnovi.
- (14) Tajništvo nadzire i osigurava poštovanje zahtjeva iz Zakona o finansijskim tržištima. Tajništvo svake godine ocjenjuje poštiju li licencirane klirinške kuće Zakon o finansijskim tržištima i njihova unutarnja pravila i postupke, kao i upute, zahtjeve, uvjete ili obveze koje je Tajništvo donijelo temeljem Zakona o finansijskim tržištima. Tajništvo ima ovlasti i da opozove ili obustavi odobrenje licencirane klirinške kuće, među ostalim ako ona ne poštaje zahtjeve iz Zakona o finansijskim tržištima, svoja unutarnja pravila i postupke ili upute, zahtjeve, uvjete ili obveze koje je Tajništvo donijelo temeljem Zakona o finansijskim tržištima.
- (15) Tajništvo ima ovlasti od licenciranih klirinških kuća zatražiti informacije ili dokumente te provoditi inspekcije na licu mјesta. Nakon inspekcije na licu mјesta Tajništvo među ostalim može zatražiti da licencirana klirinška kuća poduzme određene mјere ili da se suzdrži od određenog djelovanja kako bi se prekinula ili otklonila nepravilnost. Tajništvo može propisati kazne ako licencirana klirinška kuća ne dostavi informacije koje je dužna dostaviti temeljem Zakona o finansijskim tržištima. Osim toga, kako bi osiguralo provedbu i upravljanje Zakonom o finansijskim tržištima, Tajništvo može izdati opće upute ili upute namijenjene određenom subjektu.
- (16) Komisija stoga zaključuje da se pravnim i nadzornim sustavom Južnoafričke Republike u pogledu CCP-ova koji ondje imaju odobrenje osigurava učinkovit nadzor i izvršenje na kontinuiranoj osnovi.

(¹⁾) Od 1. rujna 2014. Odbor za platni sustav i sustav namire promijenio je naziv u Odbor za platne i tržišne infrastrukture.

- (17) U skladu s trećim uvjetom iz članka 25. stavka 6. Uredbe (EU) br. 648/2012 pravni i nadzorni sustav Južnoafričke Republike mora uključivati učinkovit istovrijedan sustav za priznavanje CCP-ova koji imaju odobrenje u skladu s pravnim sustavima trećih zemalja („CCP-ovi trećih zemalja”).
- (18) CCP-ovi koji imaju odobrenje u trećoj zemlji čiji je pravni i nadzorni sustav istovrijedan onom iz regulatornog okvira Južnoafričke Republike, koji imaju istovrijedne propise o sprječavanju pranja novca i borbi protiv finansijskog terorizma te u kojima su CCP-ovi podvrgnuti učinkovitom nadzoru, mogu pružati usluge u Južnoafričkoj Republici pod uvjetom da imaju odobrenje Tajništva. Prije izdavanja odobrenja Tajništvo će ocijeniti zahtjev za odobrenje tako što će uzeti u obzir regulatorni okvir treće zemlje, a može uzeti u obzir i informacije koje dostave druga nadzorna tijela, uključujući nadzorna tijela treće zemlje. Osim toga, Tajništvo CCP-ove trećih zemalja može izuzeti od primjene nekih ili svih zahtjeva iz Zakona o finansijskim tržištima. Tajništvo može surađivati s regulatornim ili nadzornim tijelima treće zemlje u cilju koordiniranja kontinuiranog nadzora i razmijene informacija u pogledu CCP-ova treće zemlje koji imaju odobrenje u trećoj zemlji u kojoj je pravni i nadzorni sustav istovrijedan onom iz regulatornog okvira Južnoafričke Republike i nad kojima se u trećoj zemlji u kojoj imaju odobrenje provodi učinkovit nadzor.
- (19) Iako je postupak priznavanja koji se u pravnom sustavu Južnoafričke Republike primjenjuje na CCP-ove trećih zemalja drukčije strukturiran nego postupak utvrđen Uredbom (EU) br. 648/2012, treba ipak smatrati da se njime osigurava učinkovit istovrijedan sustav za priznavanje CCP-ova trećih zemalja.
- (20) Stoga se može smatrati da pravni i nadzorni sustav Južnoafričke Republike u pogledu licenciranih kuća za poravnanja ispunjuje uvjete iz članka 25. stavka 6. Uredbe (EU) br. 648/2012 te da bi se taj pravni i nadzorni sustav trebao smatrati istovrijednim zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 648/2012. Potrebno je da Komisija redovito nastavi pratiti razvoj pravnog i nadzornog okvira Južnoafričke Republike u pogledu CCP-ova te ispunjivanje uvjeta na temelju kojih je donesena ova odluka.
- (21) Redovito preispitivanje pravnih i nadzornih zahtjeva koji se primjenjuju u Južnoafričkoj Republici u pogledu CCP-ova koji ondje imaju odobrenje ne bi smjelo dovesti u pitanje mogućnost da Komisija bilo kada izvan razdoblja općeg preispitivanja provede posebno preispitivanje ako zbog relevantnih događaja bude morala ponovno procijeniti postoji li istovrijednost priznata ovom Odlukom. Posljedica tog ponovnog preispitivanja može biti povlačenje priznanja istovrijednosti.
- (22) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 25. Uredbe (EU) br. 648/2012 pravni i nadzorni sustav Južnoafričke Republike, koji se sastoji od Zakona o finansijskim tržištima i koji se primjenjuje na licencirane klirinške kuće koje ondje imaju odobrenje, smatra se istovrijednim zahtjevima utvrđenima Uredbom (EU) br. 648/2012.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. studenoga 2015.

*Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER*